

Briuselis, 2018 m. gegužės 28 d.
(OR. en)

8978/18

CONOP 46
CODUN 20
COARM 163
CFSP/PESC 445

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	Tarybos išvados dėl ES pozicijos dėl kovos su neteisėta prekyba šaulių ir lengvaisiais ginklais, atsižvelgiant į 3-iąją peržiūros konferenciją, skirtą peržiūrėti JT veiksmų programos dėl ŠLG įgyvendinimą (Niujorkas, 2018 m. birželio 18–29 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl ES pozicijos dėl kovos su neteisėta prekyba šaulių ir lengvaisiais ginklais, atsižvelgiant į 3-iąją peržiūros konferenciją, skirtą peržiūrėti JT veiksmų programos dėl ŠLG įgyvendinimą (Niujorkas, 2018 m. birželio 18–29 d.), Tarybos priimtos 2018 m. gegužės 28 d. posėdyje.

TARYBOS IŠVADOS DĖL ES POZICIJOS DĖL KOVOS SU NETEISĖTA PREKYBA ŠAULIŲ IR LENGVAISIAIS GINKLAIS, ATSIŽVELGIANT Į 3-IAJĄ PERŽIŪROS KONFERENCIJĄ, SKIRTĄ PERŽIŪRĖTI JT VEIKSMŲ PROGRAMOS DĖL ŠLG ĮGYVENDINIMĄ (NIUJORKAS, 2018 M. BIRŽELIO 18–29 D.)

1. Taryba pažymi, kad neteisėta prekyba šaulių ir lengvaisiais ginklais ir toliau prisideda prie nestabilumo ir ginkluoto smurto, trikdo darnų vystymąsi ir krizių valdymo pastangas, ir toliau destabilizuoja ištisus regionus, jų valstybes ir jų visuomenes, kursto ginkluotą smurtą ir organizuotą nusikalstamumą bei didina teroristinių išpuolių poveikį. Todėl Taryba yra pasiryžusi užkirsti kelią neteisėtai prekybai ŠLG ir jų šaudmenimis bei ją pažaboti, taip pat skatinti atskaitomybę ir atsakomybę teisėtos prekybos šiais ginklais srityje.
2. Taryba mano, kad JT veiksmų programa dėl neteisėtos prekybos šaulių ir lengvaisiais ginklais visų aspektų prevencijos, kovos su ja ir jos panaikinimo (VP) yra visuotinis pagrindas kovoti su neteisėtų ŠLG keliama grėsme ir remia jos visišką ir veiksmingą įgyvendinimą nacionaliniu, regioniniu ir pasauliniu lygmenimis.
3. Taryba palankiai vertina būsimą 3-iąją peržiūros konferenciją, kuri vyks 2018 m. birželio 18–29 d. Niujorke (3-ioji peržiūros konferencija); ji suteiks galimybę peržiūrėti VP įgyvendinimo pažangą. Taryba mano, kad 3-ioji peržiūros konferencija turėtų iškelti tikslą užtikrinti VP aktualumą ir didinti jos veiksmingumą.
4. Taryba primena, kad 2017 m. balandžio 3 d. ji priėmė Sprendimą 2017/633/BUSP, kuriuo remiami veiksmai siekiant sėkmingų ir svarbių VP 3-iosios peržiūros konferencijos rezultatų surengiant keletą teminių simpoziumų ir regioninių konferencijų bei vykdant kitą veiklą.

5. Europos Sąjunga konstruktyviai prisidės prie reikšmingų ir konkrečių konsensusu pagrįstų 3-iosios peržiūros konferencijos išvadų, siekdama, kad Konferencijos išvadų dokumente būtų atspindėti šie pagrindiniai tikslai:
- i. Pripažįstama, kad VP įgyvendinimą remia sinergija su tarptautiniais dokumentais, kuriais siekiama panašių tikslų, pavyzdžiui, Sutartimi dėl prekybos ginklais ir JT Šaunamųjų ginklų protokolu, *inter alia*, dėl pareigos teikti ataskaitas.
 - ii. Į VP taikymo sritį įtraukiama neteisėtos prekybos šaudmenimis prevencija, kova su ja ir jos panaikinimas.
 - iii. Pripažįstama, kad vadovaujantis Darnaus vystymosi darbotvarke iki 2030 m. vystymosi negalima užtikrinti be taikos ir saugumo, o be darnaus vystymosi kyla rizika taikai ir saugumui, taip pat kad šiuo požiūriu itin svarbu pažaboti neteisėtą prekybą ŠLG.
 - iv. Pripažįstamas skirtingo masto ginkluoto smurto poveikis moterims, vyrams, mergaitėms ir berniukams, ir propaguojamas moterų vaidmuo VP įgyvendinimo srityje, o sąmoningumas lyčių klausimais vykdant ŠLG kontrolės veiksmus yra laikomas viena iš šių veiksmų efektyvumo sąlygų.
 - v. Imamasi veiksmų siekiant išsaugoti ir didinti veiksmų programos ir jos Tarptautinio sekimo dokumento veiksmingumą, atsižvelgiant į pokyčius ŠLG technologijų, projektavimo, gamybos ir prekybos srityse. Atsižvelgiant į tai, ES yra ypač susirūpinusi, kad auga modulinės konstrukcijos šaulių ginklų plitimo tendencija ir nėra pasaulinio standarto, kaip ir kur ženklinti šiuos ginklus, ir kad dėl to palaipsniui gali sumažėti pajėgumas atsekti šiuos ginklus. Siekiant sudaryti galimybę išlaikyti pajėgumą atsekti modulinis ŠLG, būtina peržiūros konferencijoje susitarti dėl proceso, kuriuo būtų pasiektas konsensusas dėl modulinų ŠLG ženklinimo.

- vi. Skatinamas sistemingas konfiskuotų neteisėtų ŠLG atsekamumas, keitimasis informacija tarp kompetentingų tarnybų nacionaliniu, regioniniu ir pasaulio lygmenimis, laikantis nacionalinės teisės aktų, ir naudojimasis šia informacija siekiant nustatyti ir sustabdyti nukreipimą.
 - vii. Pabrėžiamas atsakingos ginklų eksporto kontrolės praktikos vaidmuo užkertant kelią neteisėtai prekybai ŠLG ir kovojant su ja, be kita ko, prieš suteikiant eksporto licencijas atliekant nukreipimo rizikos įvertinimą.
 - viii. Remiama ŠLG kontrolės veikla nuo konfliktų nukentėjusiose vietovėse stiprinant JT ir regioninių taikos paramos operacijų vaidmenį, nustatant jų įgaliojimus kiekvienu konkrečiu atveju apsverstant galimybę įtraukti pagalbą ginklų embargo stebėsenos ir atsargų valdymo srityse.
 - ix. Akcentuojamas VP vaidmuo kovojant su terorizmu. Veiksmingai įgyvendinant VP prisidedama prie to, kad būtų sutrukdyta teroristams įsigyti ŠLG, taip sumažinant galimą jų išpuolių poveikį.
 - x. Remiamas regioninių organizacijų atliekamas svarbus vaidmuo įgyvendinant VP, taip pat mokslininkų, pilietinės visuomenės ir pramonės sektoriaus dalyvavimas su VP susijusioje veikloje apskritai.
6. ES tikslai, susiję su peržiūros konferencijos išvadomis, išsamiai išdėstyti priede pateiktame pozicijos dokumente.

**ES POZICIJOS DOKUMENTAS DĖL JT VEIKSMŲ PROGRAMOS DĖL NETEISĖTOS
PREKYBOS ŠAULIŲ IR LENGVAISIAIS GINKLAIS VISAIS JOS ASPEKTAIS
PREVENCIJOS, KOVOS SU JA IR JOS PANAIKINIMO TREČIOSIOS PERŽIŪROS
KONFERENCIJOS**

Europos Sąjunga konstruktyviai prisidės prie reikšmingų ir konkrečių konsensusu pagrįstų JT veiksmų programos trečiosios peržiūros konferencijos išvadų. Be Tarybos išvadose nurodytų 10 ES pagrindinių tikslų ir juos rengiant ES pateiks šias pozicijas:

1. ES pritaria tam, kad 3-iosios peržiūros konferencijos išvadų dokumente būtų pateikta nuoroda į šiuos dokumentus:
 - VP susitikimų ne sesijų metų (2014 m. penktojo kas dvejus metus vykstančio valstybių susitikimo ir 2016 m. šeštojo kas dvejus metus vykstančio valstybių susitikimo) išvadų dokumentus;
 - 2016 m. JT generalinio sekretoriaus pranešimą JT Generalinei Asamblėjai dėl šaulių ir lengvųjų ginklų (A/CONF.192/BMS/2016/1) ir 2017 m. pranešimą JT Saugumo Tarybai (S/2017/1025) bei 2015 m. pranešimą (S/2015/289);
 - JT generalinio sekretoriaus pranešimą JT Generalinei Asamblėjai dėl pastarojo meto pokyčių šaulių ir lengvųjų ginklų gamybos, technologijų bei projektavimo srityje ir poveikio Tarptautinio sekimo dokumento įgyvendinimui (A/CONF.192/BMS/2014/1);
 - JT Saugumo Tarybos rezoliucijas dėl ŠLG (2013 m. JT ST rezoliuciją 2117, 2015 m. JT ST rezoliuciją 2220 ir 2017 m. rezoliuciją 2370);
 - JT Saugumo Tarybos rezoliuciją dėl moterų, taikos ir saugumo (2000 m. JT ST rezoliuciją 1325 ir vėlesnes rezoliucijas), šiuo atžvilgiu specialiai nurodant 2015 m. JT ST rezoliuciją 2242, kuria konkrečiai raginama suteikti galių moterims dedant pastangas, susijusias su neteisėto perdavimo prevencija, kova su juo ir jo panaikinimu, ir šaulių ir lengvųjų ginklų destabilizuojančiu kaupimu bei netinkamu naudojimu;

- 2005 m. JT Saugumo Tarybos rezoliuciją 1612 dėl vaikų ir ginkluotų konfliktų;
- ESBO dokumentus dėl ŠLG.

2. Aptariant VP įgyvendinimą ES pritaria tam, kad į 3-iosios peržiūros konferencijos išvadų dokumentą būtų įtraukti šie elementai:

- i. Skatinti įgyvendinimą nacionaliniu lygmeniu pasitelkiant nacionalines tarpžinybines koordinavimo įstaigas, nacionalinius veiksmų planus, nacionalinius kontaktinius asmenis, įstatymus ir kitus teisės aktus, kuriuose numatytos baudžiamosios nuostatos, ir vykdant atitinkamų ŠLG gyvavimo ciklo aspektų, įskaitant gamybą, eksporto kontrolę ir prekybą, atsargų kaupimą ir sunaikinimą, stebėseną.
- ii. Siekiant užkirsti kelią neteisėtai prekybai ŠLG, propaguoti ŠLG komponentus vykdant dvišalį ir tarpreigioninį bendradarbiavimą saugumo srityje, įskaitant tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija tarp teisėsaugos ir muitinės tarnybų.
- iii. Stiprinti (sub)regioninių organizacijų vaidmenį ir suteikti joms galių, kad jos galėtų padėti valstybėms įgyvendinti VP.
- iv. Sudaryti galimybę ir skatinti keistis bei naudotis informacija apie nustatytus neteisėtos prekybos ir nukreipimo būdus laikantis nacionalinės teisės aktų, taip pat naudojantis internetinėmis duomenų bazėmis nacionaliniu, regioniniu ir tarptautiniu lygmenimis, remiant Interpolo ir JT vaidmenį šioje srityje.
- v. Vykdant ŠLG eksporto kontrolę skatinti taikyti galutinių naudotojų susitarimus.
- vi. Skatinti taikyti naujas technologijas ŠLG projektavimo srityje, kurios suteiktų galimybę vykdyti ŠLG kontrolę.
- vii. Didinti pastangas fizinio saugumo ir atsargų valdymo (FSAV) srityje, be kita ko, taikant naujas technologijas.

- viii. Pagerinti keitimąsi informacija apie ginklų konfiskavimą pagal nacionalinės teisės aktus, kad būtų sprendžiamos pažeidžiamumo problemos ir pagerintos galimybės atlikti tyrimus ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą, visų pirma daug dėmesio skiriant regioniniam bendradarbiavimui.
- ix. Propaguoti ir remti standartų ir geriausios praktikos, susijusių su šaulių ginklų (pavyzdžiui, tarptautinių šaulių ginklų kontrolės standartai (ISACS)) ir šaudmenų (pavyzdžiui, Tarptautinės techninės gairės dėl šaudmenų, (IATG)) tvarkymu, įgyvendinimą.
- x. Propaguoti skaidrumą, raginant valstybes dalytis nacionalinių kontaktinių asmenų turima informacija įgyvendinant VP, ir teikti jų kas dvejus metus pateikiamas ataskaitas apie VP padėtį ir TSD įgyvendinimą, kad į jų ataskaitas, skirtas JT įprastinės ginkluotės registrai, būtų įtraukti ŠLG, ir šioje srityje skatinti sinergiją su kitomis susijusiomis tarptautinėmis priemonėmis.
- xi. Kovoti su neteisėta ŠLG ir jų komponentų gamyba ir modifikavimu, be kita ko, pasitelkiant namudinę gamybą, priedų spausdinimą (3D spausdinimą), deaktyvuotų ginklų šaunamosios funkcijos atkūrimą ir tuščiuosius šaudmenis naudoti sukurtų šaunamųjų ginklų perdirbimą.
- xii. Propaguoti gerąją praktiką siekiant deaktyvuoti ŠLG taip, kad jie niekada nebebūtų tinkami naudoti ir nebūtų fiziškai įmanoma jų atkurti, be kita ko, propaguojant ES reglamentu 2015/2403 nustatytus standartus.
- xiii. Propaguoti sunaikinimą, kaip tinkamiausią būdą tvarkyti ŠLG perteklių.
- xiv. Spręsti klausimą, susijusį su didėjančia internetinių ir elektroninių mokėjimų svarba neteisėtos prekybos ŠLG ir jų dalimis bei komponentais srityje.
- xv. Spręsti klausimus, susijusius su valstybių teisės aktų skirtumais, kurie sudaro palankias sąlygas neteisėtai prekiauti ir gaminti ŠLG, be kita ko, neteisėtai perdirbti tuščiuosius šaudmenis naudoti sukurtus šaunamuosius ginklus į tikrus šaunamuosius ginklus.
- xvi. Propaguoti, pagal jų įgaliojimus ir kai tikslinga, svarbesnį JT ir regioninių taikos palaikymo operacijų vaidmenį neteisėtų ŠLG srityje.

xvii. Atsižvelgti į ŠLG ir šaudmenų klausimus įgyvendinant atstatymo po konflikto programas, visų pirma nusiginklavimo, demobilizacijos ir reintegracijos (DDR) ir saugumo sektoriaus reformos (SSR) programas.

3. Aptariant Tarptautinio sekimo dokumento (TSD) įgyvendinimą ES pritaria tam, kad į 3-iosios peržiūros konferencijos išvadų dokumentą būtų įtraukti šie elementai:

- i. Užtikrinti TSD veiksmingumą atsižvelgiant į ŠLG technologijos ir konstrukcijos pokyčius. Atsižvelgiant į tai, ES yra ypač susirūpinusi, kad auga modulinės konstrukcijos šaulių ginklų plitimo tendencija ir nėra pasaulinio standarto, kaip ir kur ženklinti šiuos ginklus, ir kad dėl to palaipsniui gali sumažėti pajėgumas atsekti šiuos ginklus. Siekiant sudaryti galimybę išlaikyti pajėgumą atsekti modulinis ŠLG, būtina peržiūros konferencijoje susitarti dėl proceso, kuriuo būtų pasiektas konsensusas dėl modulinio ŠLG ženklinimo. Šio proceso rezultatas turėtų būti bendro sutarimo dokumentas, papildantis TSD, pavyzdžiui, jo priedas. Be susitarimo dėl modulinio ŠLG ženklinimo, šiame dokumente taip pat turėtų būti atspindėtos kitos ŠLG technologijos ir konstrukcijos pokyčių pasekmės, be kita ko, didesnis polimerų naudojimas, taip pat ženklinimo, registracijos duomenų tvarkymo ir atsekamumo pokyčiai. Tokiu dokumentu būtų užtikrinta, kad dėl technologijų ir konstrukcijos pokyčių TSD netaptų mažiau veiksmingas.
- ii. Skatinti importuojamų ginklų ženklinimą (kaip reikalaujama TSD), jei įmanoma, jų gamybos metu.
- iii. Skatinti naujų technologijų taikymą siekiant veiksmingesnio ŠLG ženklinimo, registracijos duomenų tvarkymo ir atsekamumo. Šiuo atžvilgiu antro vyriausybių ekspertų susitikimo, įvykusio 2015 m., pirmininko santraukoje pateikiamos svarbios išvados ir pasiūlymai.
- iv. Patobulinti mechanizmus, skirtus keitimuisi informacija apie nacionalines ženklinimo gamybos metu sistemas ir apie standartines procedūras, susijusias su konfiskuotais neženklintais ŠLG.

- v. Skatinti TSD įgyvendinimą nacionaliniu lygmeniu pasitelkiant teisės aktus, susijusius su ženkliniu, registracijos duomenų tvarkymu ir atsekamumu, taip pat ataskaitų teikimu kas dveji metai, nacionalinių ryšių palaikymo institucijų steigimu ir nacionalinių veiksmų planų rengimu.
- vi. Stiprinti pajėgumus, skirtus neteisėtiems ŠLG ir šaudmenims atsekti nuo konfliktų nukentėjusiose vietovėse, kadangi tokiu būdu galima prisidėti prie neteisėtų ginklų srautų į konfliktų zonas nustatymo ir sustabdymo. Tai gali būti padaryta remiant JT dalyvavimą ir regionines taikos palaikymo operacijas vykdant neteisėtų ŠLG ir jų šaudmenų surinkimą, registravimą, atsekimą ir sunaikinimą pagal jų įgaliojimus ir, kai įmanoma, bendradarbiaujant su JT ekspertų grupėmis, atsakingomis už JT ginklų embargų stebėseną; taip pat remiant vietos saugumo ir teisėsaugos tarnybų pajėgumų stiprinimą atsekamumo ir tyrimų srityse derinant šią veiklą su Interpolo duomenų bazės iARMS ir kitų susijusių duomenų bazių propagavimu; ir remiant tokias iniciatyvas kaip „Conflict Armament Research“ įgyvendinama *iTrace*.

4. Aptariant tarptautinį bendradarbiavimą ir pagalbą ES pritaria tam, kad į 3-iosios peržiūros konferencijos išvadų dokumentą būtų įtraukti šie elementai:

- i. remti VP įgyvendinimą pasitelkiant bendradarbiavimą ir pagalbą, susijusius su ŠLG kontrolės veikla.
- ii. įvertinti bendradarbiavimo ir pagalbos poveikį VP įgyvendinimui ir pateikti šio įvertinimo rezultatus kas dvejus metus vykstančiame valstybių susitikime, ne sesijų metu vykstančio VP proceso kontekste.
- iii. padidinti pastangų teikti paramą veiksmingumą ir darną, gerinant bendradarbiavimo su atitinkamomis regioninėmis organizacijomis, paramos teikėjais ir įgyvendinimo tarnybomis koordinavimą prisiimant visapusišką atsakomybę ir, jei įmanoma, vadovaujantis pagalbą gaunančių valstybių nacionaliniais veiksmų planais.
- iv. Remti JT pasitikėjimo priemonės bendradarbiavimui ginklų reguliavimo srityje (UNSCAR) JT patikos fondą.

- v. Didinti bendradarbiavimo ir pagalbos ŠLG kontrolės srityje skaidrumą pagalbos teikėjams susitarant dėl bendros saugyklos, kurioje registruojama pagalba ŠLG kontrolei.
-